

*Pārskats par Turku pagasta
bibliotēkas darbu
2023.gadā*

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5
4. Personāls	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	9
6. Krājums.....	15
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	18
8. Novadpētniecība.....	19
9. Projekti.....	20
10. Publicitāte	20
11. Sadarbības tīkla raksturojums	21
12. Pielikumi.....	22

KOPSAVILKUMS:

- **Pārskata gada prioritātes:**

1. Attīstīt bibliotēku par izglītības, informācijas, sabiedriskās saskarsmes un kultūras centru.
2. Pilnveidot bibliotēkas darbinieka profesionalitāti, paaugstinot to kvalifikāciju, skat. 4.sadaļu
3. Turpināt novadpētniecības darbu.
4. Nodrošināt pilnvērtīgu un kvalitatīvu krājuma attīstību un komplektēšanu, pilnveidot un attīstīt tradicionālo un elektronisko resursu izmantošanu, skatīt 6.sadaļu
5. Veikt uzziņu un informācijas darbu
6. Turpināt sadarbību ar citām Līvānu novada struktūrvienībām

- **Nozīmīgi/jaunu projekti:**

Pārskata periodā jaunu projektu nav.

- **Problēmas, to risinājumi**

Problēma ir ar internetu un tā ātrumu.

Zinošu cilvēku resursu trūkums novadpētniecības materiālu vākšanā un apkopošanā skatīt 8.sadaļu.

1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Īss situācijas apraksts

- **B-kas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums**

Turku pagasta bibliotēka dibināta 1950.gadā – ņemot pēc pirmās inventāra grāmatas. Reģistrēta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā nr. BLB 0189, 17.01.2011.

Turku pagasta bibliotēka ir viena no divām publiskajām bibliotēkām Turku pagasta teritorijā.

Turku pagasta bibliotēka atrodas 14 km attālumā no Līvānu pilsētas un tā darbojas kā Līvānu novada Centrālās bibliotēkas kultūras, izglītības un informācijas struktūrvienība.

Bibliotēkas apkalpojamā zonā atrodas Turku Saieta nams, Jaunsilavu pamatskola, kafejnīca: „Kalna krogs”, zemnieku saimniecības, „Turku pirts ciems”.

Turku pagasta bibliotēkas apkalpes zona ir Turku pagasts, sniedz pakalpojumus visiem Turku pagasta iedzīvotājiem, īpašu uzmanību veltot savā mikrorajonā –Turkos, Veceļos, Vilkājos, Stiklēros, Saliešos, Grugulēs, Vidsalā, Gaiņos.

Bibliotēkas pastāvīgie lietotāji ir apkārtējo ciemu un sādžu iedzīvotāji, atvaļinājumu laikā un brīvdienās bibliotēku izmanto atpūtnieki.

Bibliotēkā 2023. gadā lietotāju kopskaits - 200 lasītāju. Dienā bibliotēku vidēji apmeklē 5 - 7 lietotāji. Pēc oficiālās statistikas portāla datiem 2023. gadā Turku pagastā dzīvoja 757 iedzīvotāji, t.sk. bērni 0 – 6 g.-46, 7 – 18(neieskaitot 18)-77 darbspējīgie iedzīvotāji 15-62 gadiem - 516, iedzīvotāji no 62 gadi - 147.

Bibliotēka izvietota Turku Saieta nama pirmajā stāvā un ir pieejama iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēkas galvenie apmeklētāji ir Turku pagasta administratīvās teritorijas iedzīvotāji, Jaunsilavu pamatskolas skolēni, bibliotēkas lietotāji, gan esošie, gan potenciālie, kā arī citi apkārtējo pagastu iedzīvotāji.

Bibliotēkā lasītājus sagaida gan grāmatas, gan jaunākie preses izdevumi, kā arī dažāda informācija. Arvien vairāk lasītāji internetu izmanto nopietnas informācijas ieguvei, piemēram darbam.

- **Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā**

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas.

- **Bibliotēkas akreditācija**

Pārskata periodā notika akreditācija.

Gatavojoties akreditācijas norisei, tika sagatavota nepieciešamā dokumentācija. Latvijas bibliotēku padome apstiprināja bibliotēku akreditācijas komisijas atzinumu par to, ka bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem un bibliotēkai tika piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss. Akreditācijas komisijas ieteikumi:

- Aktualizēt Līvānu novada centrālās bibliotēkas Turku bibliotēkas reglamentu.
- Funkcionāli iekārtot telpu, lai ir vieta pasākumu rīkošanai bibliotēkā uz vietas.
- Organizēt lasīšanas veicināšanas pasākumus, kā arī pasākumus novada lokālās kultūrvides mantojuma popularizēšanai.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkai ir savs budžets, kas apstiprināts ar Līvānu novada pašvaldības lēmumu.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2021.	2022.	2023.
Kopā (EUR)	11525	10468	13253
Pašvaldības finansējums	11519	10463	13239
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	6	5	14
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2021.	2022.	2023.
Izdevumi kopā (EUR)	7579	7854	9608
Darbinieku atalgojums (bruto)	6027	6313	7966
Krājuma komplektēšana	1552	1541	1642

Turku pagasta bibliotēku finansē Līvānu novada pašvaldība, piešķirto budžetu sadala atbilstoši plānotajiem izdevumiem. Bibliotēkas finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Protams, vienmēr jau vēlētos lielāku finansējumu, jo ar katru gadu gan grāmatas, gan preses izdevumi kļūst dārgāki

2023.gadā kopā iegādātas 97 grāmatas, par summu 968.28 eiro. Abonēta prese 2024.gadam par summu 674.24 eiro.

Bibliotēkas maksas pakalpojumi ir tie pakalpojumi, kurus, saskaņā ar likumos un citos normatīvajos dokumentos noteikto kārtību, sniedz par samaksu. Atskaites periodā vērojama maksas pakalpojumu palielināšanās, bet lielākā daļa pagasta iedzīvotāju izmanto e-parakstu, kā arī atskaites un dokumentus sagatavo un iesniedz elektroniski.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas materiālais un tehniskais stāvoklis ir labs. Bibliotēka ir nodrošināta ar visu nepieciešamo mūsdienīgo tehniku, kuru izmanto gan bibliotēkas, gan apmeklētāju vajadzībām.

Telpu remontu vai pārvietošana uz citām telpām nav paredzēti.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (kura gada)	Piezīmes
Datori	1	2	2013.g.; 2015.g.;2016.g	
Printeri	1		2006.g.	
Kopēšanas iekārtas		1	2012.g.	

- **Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem:**

Bibliotēkā bērniem ir sava bērnu zona, kas saucas „Bērnu stūrītis”, kur bērniem ir iespēja pavadīt brīvo laiku. Turpat arī atrodas bērnu un jauniešu grāmatu fonds.

- **Problēmas un to risinājumi materiālā tehniskā stāvokļa jomā.**

Bieži saskaramies ar nepietiekošu interneta ātrumu, kā arī paši datori ir lēni savā darbā.

4. Personāls

- **Personāla raksturojums**

Turku pagasta bibliotēkā strādā viens darbinieks ar vidējo profesionālo izglītību citā jomā, uz pilnas darba likmes, bibliotēkas darbā aizvadījusi gandrīz 16 gadus. Lai pilnveidotu profesionālās iemaņas bibliotekārajā darbā, bibliotēkas vadītāja regulāri apmeklē Līvānu novada centrālās bibliotēkas rīkotos seminārus, kā arī attālinātos profesionālās pilnveides kursus.

- **Profesionālās pilnveides pasākumi**

N. p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	24.;25.; 26.01. 2023.	Tiešsaite platforma ZOOM	VARAM Valsts pārvaldes pakalpojumu attīstības departaments	Jaunie VPVKAC klientu apkalpošanas speciālisti <ul style="list-style-type: none"> • Par VPVKAC tīkla darbību • VDC par darbu ar PVS pakalpojumucentri.lv • Par VSAA valsts pārvaldes pakalpojumiem 	12,5	<i>Attālināti</i>

				<ul style="list-style-type: none"> • Par VZD valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par LDC valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par PMLP valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par NVA valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par VDI valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par VDEĀVK valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par SIVA valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par VID valsts pārvaldes pakalpojumiem • Par NVD valsts pārvaldes pakalpojumiem • BVKB par BIS un e-pakalpojumiem • Par LAD valsts pārvaldes pakalpojumiem 		
2.	02.02.2023.	Tiešsaites vebinārs	KISC	<p>KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • News.lv – laikrakstu bibliotēka tiešsaitē • Letonika.lv un Tilde bibliotēkām • 3td e-grāmatu platforma: saturs un aktualitātes 	3	<i>Attālināti</i>
3.	22.02.2023.	Tiešsaite platforma ZOOM	LNB	Seminārs par Skaļās lasīšanas sacensībām	4.5	<i>Attālināti</i>
4.	27.02.2023	Tīmekļseminārs	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Finanšu prātība, medijprātība un bibliotēkas	4.5	<i>Attālināti</i>
5.	02.03.2023.	Tiešsaitē	Latvijas Nacionālais vēstures muzejs	„Gadsimta stāsti” un tās sniegtās iespējas novadpētniecībā	2.5	<i>Attālināti</i>
6.	19.09.2023.	Tiešsaite platforma ZOOM	LNB Bibliotēku attīstības centrs	<p>Konference „Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Latviešu jaunākā romāna tendence – no vēstures uz personību • Rakstnieks un laikmets: Regīna Ezera un viņas paaudze padomju rakstniecības telpā • Teātris: tradīcijas un novitātes 	4.5	<i>Attālināti</i>

				<ul style="list-style-type: none"> • Indēšanas motīvi latviešu literatūrā • Latviskā „iztēles apoloģētika”: daži salīdzinoši piemēri jaunākajos latviešu romānos • Margita Gūtmane un Veronika Strēlerte uz trimdas un pēctrimdas robežas 		
7.	20.09.2023.	Tiešsaite platforma ZOOM	Biedrība „Junior Achievement Latvia”	Dizaina domāšana	4	<i>Attālināti</i>
8.	28.09.2023.		LNCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Pļaviņu bibliotēku un LU Zinātņu mājas bibliotēku: <ul style="list-style-type: none"> • Pļaviņu bibliotēkas jauno telpu apskate, iepazīšanās ar bibliotēkas struktūru, aktivitātēm, pakalpojumu piedāvājumu, projektu īstenošanu u.c. • LU Zinātņu mājas un Dabas mājas bibliotēku apmeklējums 	4	<i>Klātienē</i>
9.	12.10.2023.	Tiešsaites	EPALE un LIKTA	Seminārs „Prasmju nākotne!” <ul style="list-style-type: none"> • EPALE Kopienas konference un EPALE Latvija misija • Digitālo prasmju tendences un aktualitātes Eiropā un Latvijā • Kiberdrošības prasmju resursi • Atbalsta programmas digitālo prasmju apguvei Latvijā • Darba tirgum nepieciešamās prasmes • Digitālo prasmju novērtēšanas metodoloģijas un rīki 	2	<i>Attālināti</i>
10.	07.11.2023.	Tiešsaite platforma ZOOM	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Bērnu drošība internetā	2	<i>Attālināti</i>
11.	05.12.2023.	Tiešsaites seminārs	Kultūras informācijas sistēmu centrs	„Drošība digitālajā vidē”: <ul style="list-style-type: none"> • Digitālā drošība un mākslīgais intelekts • Kiberdrošības aktualitātes • Personas dati digitālajā vidē • Finanšu krāpšana digitālajā vidē • Praktiski padomi digitālās drošības veicināšanai 	3	<i>Attālināti</i>

12.	07.12.2023.	LNCB	LNCB	Seminārs Līvānu novada bibliotekāriem: <ul style="list-style-type: none"> • Tikšanās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu • Digitālā platforma www.lietovelreiz.lv un bibliotēku iesaiste iedzīvotāju paradumu maiņā • Medijpratība bibliotēkās – aizvadītais un nākamais gads • Platformas „Digitālā bibliotēka” izmantošanas iespējas • Krājuma komplektēšanas speciālistu LNB semināra aktualitātes • Bērnu lasītprasmi uzlabošanas aktualitātes 	7	Klātienē
-----	-------------	------	------	---	---	----------

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- Galvenie rādītāji

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2021.	2022.	2023.	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	191	193	200	+1%; +3,6%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	14	18	19	+28,5%; +5,5%
Bibliotēkas apmeklējums	1805	1841	1897	+2%; +3%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	67	35	48	-47,8%; +37,1%
Izsniegums kopā	4362	2140	4004	-50,9%; +87,1%
<i>t. sk. grāmatas</i>	609	556	630	-8,7%; +13,3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3753	1584	4110	-57,7%; +159%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	75	84	95	+12%; +13%
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita pagastā vai pilsētā, reģionā	3.87	3.68	3.79	- 4.9%; +3%
<i>t. sk. bērni līdz 18g.*</i>	97	119	123	+22,7%; +3,36%
Iedzīvotāju skaits*	740	710	757	-4,1%; +6,6%

**Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati*

2023.gadā ir palielinājušies visi galvenie bibliotēkas darba rādītāji – lasītāju skaits (+3.6%), bibliotēkas apmeklējums (+3%), izsniegums (+87%). Vēl arvien daudzi lasītāji reti apmeklē bibliotēku. Daudzi strādā attālināto darbu, attīstās tehnoloģijas, palielinās iedzīvotāju prasmes, bet tas nemazina vietējiem iedzīvotājiem bibliotēkas nozīmīgumu.

Turku pagasta bibliotēku izmanto 3.79 % no iedzīvotāju skaita.. Daudzi pagasta iedzīvotāji bieži izmanto arī citas novada bibliotēkas, kur izdevīgāk un tuvāk tai brīdī piekļuve. Jo mazāk pagastā ir darba vietu, jo grūtāk bibliotēkai aptvert savus iedzīvotājus.

Lietotāju kopskaits (pieaugušie) -181;(2021.-177; 2022.-175) – pieaugušo lietotāju kopskaits salīdzinot pa pēdējiem trim gadiem nedaudz palielinājies,

apmeklējumu kopskaits (pieaugušie) – 1849;(2021.-1738; 2022.-1806) - Apmeklējumu rādītāji pa gadiem svārstās vienu gadu vairāk, otru mazāk. Domāju, ka tas izskaidrojams ar apmeklētāju nodarbinātību,

izsniegums (kopā) – 4004;(2021.-4287; 2022.-2140) - Izsniegumu rādītāji palielinājušies un gandrīz atguvuši (pirmskovida laika) darba rādītājus. Tomēr bibliotēkai būtu nepieciešams lielāks finansējums preses izdevumiem, jo ar katru gadu tie sadārdzinās, līdz ar to bibliotēkā izdevumu skaits samazinās.

Regulāri tiek pievērsta uzmanība krājuma fiziskajam izskatam – tiek atlasītas un labotas grāmatas, kā arī novecojušās un nolietotās norakstītas.

- **Pakalpojumu attīstība**

Bibliotēka domāta visām vecuma grupām, sākot no pirmskolas vecuma bērniem līdz pieaugušajiem. Tāpēc tās uzdevums ir veicināt pakalpojumu attīstību atbilstoši katra lietotāja vēlmēm.

Bibliotēkā pieejama uzskatāmā informācija par darba laiku, lietošanas noteikumiem, bezmaksas un maksas pakalpojumiem, datu bāzēm, aktualitātēm bibliotēkā. Pie plauktiem ir izvietotas norādes, kas informē par to, kāda satura literatūra tajos ir atrodama. Jaunākā literatūra, periodika ir izvietota atsevišķos plauktos.

Pārskata periodā lietotājiem tika sniegti gan tradicionālie bibliotēku pakalpojumi, gan attālināto lietotāju piesaistīšana izmantojot bibliotēkas pakalpojumu – bezvadu interneta pieejamību pie bibliotēkas ārpus bibliotēkas darba laika.

Pieaugušie bibliotēku apmeklē gan dienas pirmajā pusē, gan pēcpusdienā.

Vecākā gadagājuma apmeklētāji labprāt izmanto bibliotēku, lai veiktu e-maksājumus, jo lielākajai daļai mājās nav interneta pieslēguma.

Sakarā ar e-pakalpojumu un e-veselības ieviešanu valstī, bibliotēkā griežas pēc konsultācijām, piemēram slimības lapas izdrukas.

Pārskata gadā papildus klātienē izsniegšanai tika organizēta arī attālināta apkalpošana un piegāde uz mājām vairākiem bibliotēkas lasītājiem. Šo pakalpojumu veica pats bibliotēkas darbinieks, kā arī lasītāja savi tuvinieki vai kaimiņi.

E-grāmatu bibliotēka. Vēl nav daudz lasītāju, kuriem ir interese un vēlme lasīt e-grāmatas. Priekšroka tiek dota drukātajām grāmatām. Jāturpina popularizēt mūsdienu tehnoloģijas.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste

2023.gadā netika veikta lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti. Jauni lasītāji tiek piesaistīti ar grāmatu krājumu un presi, kas tiek komplektēta dažādu interešu lasītājiem.

Bibliotēkas darba organizēšanā ņemti vērā lasītāju ieteikumi un viedokļi. Vienmēr ir akcentēts, ka katrs lasītājs ir svarīgs bibliotēkai, izzinātas lasītāju un apmeklētāju vēlmes. Bibliotēka strādā pie jaunu lasītāju piesaistes, tiek popularizēta bibliotēkas apkalpošana mājās, cilvēkiem kam pastāv grūtības apmeklēt bibliotēku pašiem.

Bibliotēka sniedz konsultācijas cilvēkiem, kuriem neizdodas apgūt informācijas tehnoloģijas.

Bibliotēka visus lietotāju apkalpošanas procesus veic BIS ALISE sistēmā.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām**

Bibliotēka pieejama iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem. Turku SN ir arī tualete, kas pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Nespējīgākajiem senioriem grāmatas un periodiku uz mājām piegādā viņu tuvinieki vai kaimiņi.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām**

Turku pagasta bibliotēkas pakalpojumus pārsvarā izmanto pagasta iedzīvotāji un tie pamatā ir pamatskolas audzēkņi, pagasta iestāžu darbinieki, bezdarbnieki, strādājošie, pensionāri, mājsaimnieces, zemnieki.

Bibliotēka visus bezmaksas pakalpojumus sniedz pašvaldības piešķirtā budžeta ietvaros. Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenas nosaka un apstiprina Līvānu novada pašvaldība.

2023.gadā tika izveidota 97 izstāde un 1 pasākums:

* E-prasmju nedēļas ietvaros – individuālas konsultācijas par e-pakalpojumu izmantošanu.

*TLMS „Dubna” darbu izstāde

- **Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs**

Mūsdienu bibliotēkas ir ne tikai grāmatu krātuves, bet kā informācijas centri, tāpēc informācijas pakalpojumi bibliotēkā ir bibliotekāra ikdiena.

Uzziņu un informācijas darbs ir saistīts ar krājuma komplektēšanu. Sniedzot uzziņas var izanalizēt lasītājus un savas iespējas. Cenšos apmierināt katra lasītāja vajadzības. Ja nav pieprasītās literatūras, cenšos ieteikt kaut ko līdzīgu. Uzziņu sagatavošanā tiek izmantotas attiecīgās nozares grāmatas, uzziņu literatūra, periodika, kā arī elektroniskais kopkatalogs, internets un datubāzes: Letonika.lv , News (laikrakstu bibliotēka), un pieprasījumu populārākās valsts vietnes www.nva.gov.lv, www.lad.gov.lv, www.ldc.gov.lv un citas.

Uzziņu un informācijas darbs tiek veikts, izmantojot gan tradicionālos, gan elektroniskos informācijas avotus. 2023.gadā pavisam sniegtas 321 uzziņas vai konsultācijas. Uz priekšu domāju, ka sniegto uzziņu skaitam būs tendence samazināties, jo bibliotēkas lietotāji attīstījuši paši savas prasmes patstāvīgā informācijas meklēšanā. Galvenokārt uzziņas nākas sniegt vecāka gadagājuma vietējiem iedzīvotājiem, kā arī skolēniem.

Sniegto uzziņu tēmu loks ir ļoti plašs. Iedzīvotāji uzticas bibliotekāram un ir pārliecināti, ka bibliotekāri spēj viņiem palīdzēt. Bieži tiek sniegtas atbildes ūri uz sadzīviskiem jautājumiem – cikos kursēs autobuss, kāds ir darba laiks ārstam. Bibliotēkā aktuāli šādi pakalpojumi:

- Apskatīt transportlīdzekļa OCTA beigu termiņu,
- Apdrošināt transportlīdzekli,
- LDC pakalpojumi,

- LAD pakalpojumi,
- VID pakalpojumi,
- Banku pakalpojumiem,
- Autobusu, vilcienu kursēšanas saraksts,
- Par lauksaimniecību,
- Par A/S Latvenergo,
- Sociālā pabalsta saņēmējiem dažādu izziņu, iesniegumu sagatavošana u.c.

Mutiskās uzziņas galvenokārt tiek sniegtas uzreiz sarunas laikā, tās galvenokārt ir par kādu autoru darbiem, par pašiem autoriem.

Telefoniskās uzziņas galvenokārt tiek sniegtas par vietējo iestāžu darba laikiem, kā arī dotas atbildes par grāmatas esamību bibliotēkā.

Konsultācijas galvenokārt ir orientētas darbam internetā, kad lasītājs pats cenšas sev sameklēt vajadzīgo informāciju.

Bibliotēka strādā un apkalpo apmeklētājus ar elektronisko katalogu BIS ALISE no 2008. gada.

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA:**

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2021.	2022.	2023.	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	131	162	160	-2
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	22	7	6	-1

Vienmēr visu interesējušo literatūru nopirkt nevaram, tāpēc, lai apmierinātu lasītājus tiek izmantots SBA.

2023.gadā izmantots tika iekšzemes SBA. Skaitļi rāda, ka saņemto SBA pasūtījumu skaits ir gandrīz tāds pats kā iepriekšējā gadā, tas nozīmē, ka tiek apmierināti lietotāju pieprasījumi. Pieprasījums ir dažāds, bet galvenokārt jaunākā daiļliteratūra.

Sadarbojoties ar Līvānu NCB – ņemu daiļliteratūru krievu valodā pēc lasītāju pieprasījuma. 2023.gadā iekšzemes SBA no citām bibliotēkām – 160 grāmatas, bet uz citām Latvijas bibliotēkām – 6 grāmatas.

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Bibliotēkā bieža problēma ir ar internetu un tā ātrumu.

Bibliotēkas pakalpojumi pilnā apmērā nav pieejami iedzīvotājiem laika periodā, kad bibliotēka ir slēgta, piemēram – sakarā ar kārtējo atvaļinājumu vai cita attaisnojoša iemesla dēļ, piem. kad bibliotēkare ir uz slimības lapas.

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:**

Pārskata periodā prioritāte, esošo līdzekļu ietvaros, bija latviešu oriģinālīliteratūrai, tulkotajai daiļīliteratūrai, bērnu un jauniešu literatūrai, pieprasītākai nozaru literatūrai. Pamatā resursi tika komplektēti latviešu valodā. Finansējuma avots – pašvaldības budžets, dāvinājumi un bezatlīdzībā nodotās grāmatas.

Turku pagasta bibliotēkas krājuma kustība 2023.gadā

	Jaun- ieguvumi	Izslēgtie dokumenti	Krājums 2023.gada beigās
Dokumentu (fizisko vienību) kopskaits	566	800	5249

Pēdējos gados ir pastiprināti strādāts pie krājuma izvērtēšanas, atslogojot to no neaktuālas un mazpieprasītas literatūras. To rāda arī izslēgto dokumentu skaits. Lietotāju ērtībām – ejošā krājuma daļa nodalīta no mazpieprasītā krājuma, kurš pieejams repozitārija telpā. Izslēgtos dokumentus nododam SIA „Līgatnes papīrs”.

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2021.	2022.	2023.
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1551	1541	1642
<i>.grāmatām</i>	894	850	968
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	217	185	173
<i>periodiskajiem izdevumiem</i>	657	691	674
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2.09	2.17	2.17
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1551	1541	1642

2023. gadā izlietoti 1642.00 EUR, no tiem grāmatu iegādei 968.00EUR, bet periodikas abonēšanai 674.00EUR.

Iespieddarbu iegādē galvenokārt notiek sadarbība ar „VIRJA LK”, SIA. Grāmatas tiek pasūtītas elektroniskajā sarakstē – pieprasītākās, agrāk izdotās vai no mazāk pieejamām izdevniecībām.

- **Krājuma pārbaude**

Krājuma pārbaude (inventarizācija) pārskata periodā netika veikta.

Krājuma rādītāji

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2021.	2022.	2023.
Jaunieguvumi	438	428	566
Grāmatas	123	111	266
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	93	76	125
<i>t. sk. bērniem</i>	25	30	39
Izslēgtie dokumenti	663	519	800
Krājuma kopskaits	5574	5483	5249
Grāmatu krājuma apgrozība	0.8	0.14	0.16
Periodisko izdevumu apgrozība	2.22	1.0	3.53

Jaunieguvumi kopā 266 grāmatas t.sk. daiļliteratūra – 125, bērniem – 39. Periodiskie izdevumi ir 299 eksemplāri.

Grāmatas iepirkta no SIA „Virja LK”, laikraksti un žurnāli abonēti a/s „Latvijas Pasts”, izmantojot akcijas piedāvājumu „Laimīgā nedēļa”, kad varēja pasūtīt žurnālus un laikrakstus par izdevīgākām cenām.

2023.gadā veikta iespieddarbu norakstīšana no krājuma.

Kopā izslēgti 800 dokumenti, t.sk. grāmatas - 93,

seriālizdevumi – 707.

Norakstītie iespieddarbi tiek uzglabāti līdz brīdim, kad tiks nodoti makulatūrai.

- **Datubāzes:**

- **pašu veidotās datubāzes**

Bibliotēkai pašu veidotās datu bāzes nav.

- **datubāžu izmantojuma rādītāji**

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Datubāze	2021.	2022.	2023.
Letonika			
skatījumi	41	88	62
piekļuves sesiju skaits	23	88	50
News			
skatījumi	10	213	88
piekļuves sesiju skaits	10	213	88

Letonikas lietotāji izmanto piedāvātos uzziņu izdevumus:

- valodu tulkojošās un terminoloģijas vārdnīcas,
- nozaru enciklopēdijas.

Pieprasīta ir sadaļa „Latvijas kultūras kanons” apkopotie materiāli. Letonikas datubāzē pieejamie latviešu autordarbu pilnteksti, kā alternatīvs variants krājumā iztrūkstošajiem daiļdarbiem. Datu bāzē Letonika bibliotēkā izmanto sadaļu kalendārs, kur atrod rakstnieku, dzejnieku svinamās dienas.

Lursoft laikrakstu bibliotēka - piedāvātu bibliotēkas apmeklētājiem izlasīt izdevumus, kas tradicionālā formā nav pieejami bibliotēkā. Bibliotēkā izmanto laikrakstu bibliotēku izmanto novadpētniecības krājuma papildināšanai. Datubāžu izmantojums atspoguļojas tabulā.

- **Krājuma un datubāzu popularizēšana**

Bibliotēkas krājuma popularizēšanai izmantotas literatūras izstādes, apskati, individuālas pārrunas ar lietotājiem, kuru laikā tiek noskaidrotas viņu vēlmēs.

Datubāzu popularizēšanā notiek individuālas konsultācijas ar iedzīvotājiem pēc to pieprasījuma, kā arī „Digitālās nedēļas” ietvaros - konsultācijas un apmācības ikvienam pēc pieprasījuma.

- **Darbs ar parādniekiem**

Ar parādniekiem strādā individuāli, gan atgādinot satiekoties, gan nosūtot atgādinājumus izmantojot e-pastu vai īsziņas.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Turku pagasta bibliotēka apkalpo Turku pagasta teritorijā dzīvojošos bērnus un skolēnus, kas mācās Jaunsilavu pamatskolā, kā arī jauniešus, kas aizgājuši uz Līvānu 1.vidusskolu un citām skolām. Lasītāju skaits starp bērniem 2023.gadā ir 19.

Bibliotēkā izveidots viegli atpazīstams un pieejams bērnu stūrītis, kas ļauj mazajiem lietotājiem brīvi un netraucēti darboties sev interesējošās nodarbēs – lasīt, zīmēt, rotaļāties, spēlēt galda spēles.

Bibliotēkā 2023.gadā bērniem un jauniešiem iegādātas 39 grāmatas.

Pakalpojumu piedāvājums bērniem:

*) daiļliteratūras un uzziņu literatūras krājuma izmantošanas iespējas, jaunākie preses izdevumi bērniem; izmantot b-kas krājumā esošos video un audioierakstus,

*) bez maksas izmantot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas,

*) spēlējot dažādas galda spēles.

Darba gaitā ar bērniem un jauniešiem tiek sniegtas dažādas uzziņas gan mācībām, izklaidei, gan redzesloka paplašināšanai. Uzziņu darbā tiek izmantoti nozaru izdevumi, enciklopēdijas, vārdnīcas, abonētās datu bāzes Letonika, News. Uzziņas tiek sniegtas arī telefoniski, kā arī pa e-pastu.

Ieinteresēt bērnus un jauniešus lasīt grāmatas un citus iespieddarbus ir aizvien grūtāk, jo „ceļā stāv” dators un internets, kā arī ģimenes sadzīves problēmas. Diemžēl jauniešu un bērnu paliek arvien mazāk un pieaugums arī nav gaidāms, jo pagastā jauno ģimeņu ir ļoti maz.

Turku pagasta bibliotēkā darbs ar bērniem un jauniešiem pārsvarā notiek brīvlaikos. Ikdienā esošie bērni no mācību iestādēm atbrauc tikai vakarā, kad ir jau tumšs. Daži, kas dzīvo blakus bibliotēkai vēl ienāk arī vakarā, bet pārējie steidz ātrāk nokļūt līdz mājām.

Darbs ar bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām nenotiek, jo nav pieprasījuma.

Bibliotēka sadarbībā ar Jaunsilavas bibliotēku iesaistās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkas galvenie virzieni novadpētniecības jomā saistīti ar:

- * pagasta vēsturi,
- * novadnieku apzināšanu,
- * materiālu vākšanu, apkopošanu un sistematizēšanu.
- * novadpētniecības izstāžu rīkošana,
- * novadpētniecības materiālu popularizēšanu

Prioritātes:

* novadpētniecības krājuma papildināšana ar vietējiem autoriem un informāciju par Līvānu novadu un Turku pagastu,

* tradicionālo un elektronisko novadpētniecības resursu popularizēšana.

Novadpētniecības materiālu apkopošanā un uzziņu darbā tiek izmantota LNB Analītikas datubāze, Lursoft laikrakstu bibliotēka, News.lv, kā arī LNB Digitālā bibliotēka. Bibliotēkā izveidots novadpētniecības plaukts ar materiāliem par pagasta vēsturi un ievērojamiem cilvēkiem.

Informācijas resursi bibliotēkas apmeklētājiem par novadpētniecību pieejami gan bibliotēkā, gan elektroniski Līvānu un Ilūkstes novadu novadpētniecības elektroniskajā katalogā. Esošie materiāli vienmēr ir aktuāli studentiem pētījumu veikšanai, studiju vajadzībām. Tāpat par novadpētniecības materiāliem interesējas gan atsevišķas organizācijas, gan privātpersonas.

Lai izzinātu bibliotēkas un pagasta vēsturi, ikdienā turpinās darbs pie materiālu apkopošanas. Bibliotēkā tiek saglabāts informatīvais izdevums: „Līvānu Novada Vēstis”.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Lai kvalitatīvi veiktu novadpētniecības darbu, nevar vienlaicīgi apvienot vairākus darbus, jo tas novērš koncentrēšanās spējas un tiek pieļautas kļūdas. Ar elektronisko novadpētniecības datu bāzi nevar paralēli strādāt ar BIS ALISE cirkulācijas moduli.

Lai izzinātu bibliotēkas un pagasta vēsturi, ikdienā turpinās darbs pie materiālu apkopošanas, bet jaunu materiālu vākšanai un sakārtošanai būtu nepieciešams darbinieks.

9. Projekti

2023.gadā projektu nav.

10. Publicitāte

Visa gada garumā par bibliotēkas aktivitātēm informācija tika sniegta Līvānu novada Centrālās bibliotēkas mājaslapai: www.livanub.lv.

Informācija par bibliotēkas darba laiku un pakalpojumiem ir bukletā „Turku bibliotēka”, kā arī publicēta Līvānu novada centrālās bibliotēkas mājaslapā: www.livanub.lv un Līvānu novada mājaslapā: www.livani.lv

Lai veicinātu bibliotēkas atpazīstamību un popularitāti, kā arī informētu sabiedrību par piedāvātajiem pakalpojumiem un aktivitātēm, bibliotēka sagatavo un izplata informāciju masu medijos, popularizē sevi sociālajos tīklos www.facebook.com, www.biblioteka.lv bibliotēkas profilos tiek ievietota informācija par bibliotēkā gaidāmajiem pasākumiem, izstādēm un cita aktuāla informācija.

Informācija par bibliotēku pieejama arī Latvijas kultūras kartes portālā www.kulturaskarte.lv

Informācija par darba laiku ievietota arī Līvānu novada Centrālās bibliotēkas mājaslapā: www.livanub.lv un Līvānu novada mājaslapā: www.livani.lv, tur arī atrodams bibliotēkas telefona numurs.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	18
Instagram	-
TikTok	-
YouTube	-
Twitter	-

Regulāri notiek informācijas apmaiņa ar lasītājiem, dodot tiem iespēju izteikt gan ierosinājumus par darba laiku, informācijas pakalpojumiem un citiem aktuāliem jautājumiem. Bibliotēkai ir lasītāju atsauksmju un ierosinājumu grāmata, kā arī izveidota „IDEJU KASTE”- kurā katrs apmeklētājs var izteikt savu ideju, kā uzlabot bibliotēkas darbību un vidi.

11. Sadarbības tīkla raksturojum

Bibliotēka atrodas Turku pagasta Turkos, vienā ēkā ar saieta namu. Tas atvieglo darbu ar sabiedrību tieši informācijas jomā, jo šeit apgrozās vietējā sabiedrības daļa. Patstāvīga sadarbība notiek:

- Ar Turku pagasta pārvaldi – saimnieciskajos jautājumos,
- ar Līvānu novada Centrālo bibliotēku – konsultācijas, SBA pakalpojuma izmantošanā, dalība LNCB organizētajos semināros,ursos, pieredzes apmaiņas braucienos,
- ar citām novada bibliotēkām - par bibliotēkas darbu un uzdevumu veikšanu,
- sadarbībā ar Jaunsilavu bibliotēku un Jaunsilavu pamatskolu, bibliotēka iesaistās lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.

Bibliotēka ir atvērta sadarbībai ar ikvienu, kas vēlas sadarboties. Bibliotekāre vienmēr uzklausa idejas un ierosinājumus, tos izvērtē pēc iespējām, jo mērķis ir strādāt iedzīvotāju labā.

Informāciju un materiālus par bibliotēku apkopoja:

Rita Grugule

Turku pagasta bibliotēkas vadītāja

2024.gada 18.janvāris

Pielikums Nr.1

Izstādes un pasākumi Turku pagasta bibliotēkā 2023. gadā

Pasākuma veids	Nosaukums	Laiks
Patstāvīgā izstāde	“Likteņu līkloči” Grāmatas par aktieriem, mūziķiem, zinātniekiem, vēsturiskām personībām	Janvāris – decembris
Literatūras izstādes	„Jauno grāmatu dienas”	Janvāris – decembris
	„Kādēļ ar neizdevušos dzīvi nevar darīt tāpat kā ar neizdevušos cimdu: izārdīt un adīt no jauna?” /dramaturgam, dzejniekam, rakstniekam Rūdolfam Blaumanim – 160/	Janvāris
	„Ja mīl, tas nevar pazust it nekur, Sirds tūkstoš saitēm to pie sevis tur. Pat tad, ja vairs tie mūžam nesatiekas.” /dzejniekam Valdim Rūjam – 95/	Janvāris
	Cilvēks bez smaids ir kā koks bez lapām.” / rakstniecei Anitai Liepai - 95/	Janvāris
	„Sievišķīgās mīlas romantikas atklājēja” / Rakstniecei Ilzei Kalnārei (īst. v. Ņina Ivanova) — 105/	Janvāris
	Ko sola 2023.gads? /dažādu veidu horoskopi, astroloģiskās prognozes/	Janvāris
	„Iepazīsti latviešu gadskārtas: METEŅI” /Meteņi - pavasara gaidīšanas svētki/	Februāris
	„Iepazīstam 2023.gada kukaini, dzīvnieku, putnu, augs, gliemezi un bezmugurkaulnieku”	Februāris
	Dzejniecei Ārijai Elksnei – 95	Februāris
	„Tautas sirdī iedziedāta dzeja” /dzejniecei Martai Bārbalei – 90/	Februāris

	„Ceļojam kopā ar Žilu Vernu” /Žilam Vernam – 195/	Februāris
	Vispasaules Drošāka interneta diena (DID) ar saukli “Drošāks internets sākas ar tevi!”	Februāris
	21. februāris - Starptautiskā dzimtās valodas diena / ar mērķi veicināt atbildību par savu dzimto valodu, kopt valodas un runas kultūru un rosināt interesi par latviešu literatūru un kultūru/	Februāris
	Aktrisei Olgai Dreģei – 85	Marts
	Rakstniekam Kārlim Ieviņam (īst. v. Kārlis Viktors Pakuļis) – 135	Marts
	Rakstniekam, zurnālistam Paulam Bankovskim - 50	Marts
	Dramaturgam Gunāram Priedem – 95	Marts
	„Tuvojas pavasaris” – dažādi padomi dārzkopjiem.	Marts
	„Grāmatu otrā dzīvē” Lienes Kābeles orimoto tehnikā veidotie darbi un Alises Kopštāles papīra ziedi	Marts
	Novadpētniecības materiālu izstāde: „Turku pagasta ūdenstilpnes” /veltīta Starptautiskajai ūdens dienai – 22.marts/	Marts
	Rakstniecei Janai Eglei – 60	Aprīlis
	Aktrisei Dītai Lūriņai-Eglienai – 45	Aprīlis
	Aktierim Leonam Krivānam – 85	Aprīlis
	Aktrisei, dziedātājai Ievai Akurāterei – 65	Aprīlis
	Aktrisei Verai Singajevskai – 100	Aprīlis
	„Lieldienas” – viss par Lieldienām	Aprīlis
	TLMS "Dubna" izstāde "No pūra lādes”	Aprīlis
	BIBLIOTĒKU NEDĒĻA. Šogad tās tēma: „Svinam kopā! LBB 100”	Aprīlis
	Latvijas Bibliotēku festivāls 2023 sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku	Aprīlis
	„Ir tādi cilvēki – sirds ļoti dziļi...” (dzejniekam Imantam Ziedonim – 90)	Maijs
	„Svarīgākais dzīvē ir pati dzīvība...” (dzejniecei Maijai Laukmanei – 70)	Maijs
	„Mēs kā nācija esam asprātīgi arī ikdienā...” (rakstniekam, publicistam Ērikam Hānbergam – 90)	Maijs
	Mūsu novadniekam mūziķim, komponistam Jurim Kulakovam – 65	Maijs
	Māte diena – mīļākie un sirsnīgākie pavasara svētki (dzeja mātei un par māti)	Maijs
	Vasarsvētki	Maijs

	(viss par vasarsvētkiem – tradīcijas, latviskie ticējumi)	
	Rakstniecei Dzintrai Šulcei - 70	Jūnijs
	Rakstniekam Jānim Mauliņam – 90	Jūnijs
	Dabas pētniekam Guntim Eniņam – 90	Jūnijs
	Rakstniekam Jānim Ivaram Stradiņam - 80	Jūnijs
	„Sieru, sieru Jāņu māte!” (viss par sieru)	Jūnijs
	„Ligo ticējumi un to nozīme”	Jūnijs
	Elizabetes Dreimanes gleznu izstāde: Ideja bija vispirms	Jūnijs
	Rakstniekam Aivaram Kļavim – 70	Jūlijs
	Rakstniecei Mildai Geidānei - 95	Jūlijs
	„Vasara – ceļojumu laiks”	Jūlijs
	Emocijzīmju (emoji) diena (17.07.)	Jūlijs
	Dzejniecei Olgai Lisovskai – 95	Augusts
	Rakstniekam Matīsam Kaudzītem – 175	Augusts
	Rakstniecei – Liānai Miķelsonei – 70	Augusts
	Rakstniecei, tulkotājai, diplomātei Annai Žīgurei – 75	Augusts
	Dzejniekam, satīriķim Valdim Artavam – 95	Augusts
	„Gatavojamies ziemai!”-recepšu grāmatas	Augusts
	Krievu rakstniekam Ļevam Tolstojam – 195	Septembris
	Dzejniecei Inesei Zanderei – 65	Septembris
	Dzejniecei, rakstniecei Andrai Manfeldei – 50	Septembris
	„Septembris – sirds veselības mēnesis” (grāmatas par sirds veselību)	Septembris
	„Kafija, kafija...”- viss par kafiju, vēsture, mīti, patiesība. (29.septembrī – starptautiskā kafijas diena)	Septembris
	„Miķeļdiena”- latviešu tradīcijas, ticējumi, godi.	Septembris
	„Gaujas nacionālajam parkam - 50”	Septembris
	Valodu diena Eiropā - 26.septembris	Septembris
	„Ineses Zanderes dzeja bērniem” (15.septembrī dzejniecei – 65)	Septembris
	Rakstniekam Albertam Belam – 85	Oktobris
	Dzejniekam Ziedonim Purvam – 100	Oktobris
	Rakstniecei, tulkotājai Elīnai Zālītei – 125	Oktobris
	Rakstniekam Jānim Plaudim - 120	Oktobris
	Aktierim Uldim Dumpim – 80	Oktobris
	15.oktobris – Valsts valodas diena	Oktobris
	24.oktobris – Starptautiskā ANO diena, Pasaules informācijas attīstības diena	Oktobris

	Horeogrāfam Agrim Daņiļevičam – 60	Oktobris
	„Iepazīsti dārza un meža putnus” Izstāde veltīta Starptautiskai dzīvnieku aizsardzības dienai	Oktobris
	dzejniekam Ojāram Vācietim – 90	Novembris
	ziedru rakstniecei Selmai Lāgerlēvai – 165	Novembris
	grāmatizdevējam Jānim Rozem-145	Novembris
	„Mārtiņdienu latviešu tautas tradīcijās” - (viss par mārtiņdienu)	Novembris
	„18.novembris Latvijas vēsturē”	Novembris
	LTMS „Dubna” darbu izstāde: „Tautas krāsa, Latvijas krāsa”	Novembris
	„Adventa laiks-pārdomu laiks!” Izstādē grāmatas par ziemu, Ziemassvētkiem, Ziemassvētku dzejoļi, tradīcijas, ēdienu receptes, ko liek galdā Ziemassvētku vakarā.	Decembris
	Bibliotēkas rotāšana, lai ikvienā būtu Ziemassvētku noskaņa!!!	Decembris
	Aktierim, estrādes māksliniekam Edgaram Liepiņam - 95	Decembris
	Rakstniekam, scenāristam Andrim Kolbergam - 85	Decembris
	Dzejniecei Ilgai Bērzai - 90	Decembris
	Dzejniekam, rakstniekam Antonam Slišānam – 75	Decembris
	Grāmatu izstāde bērniem: „Ziemassvētkus un Jauno gadu gaidot.”	Decembris

Pielikums Nr.2

2023.gadā

Turku pagasta bibliotēkā lasījām:

Laikraksti:

Ievas Padomu Avīze

Latvijas Avīze

Vietējā Latgales Avīze

Žurnāli:

Bioloģiski

Ieva

Ievas Stāsti

Ievas Virtuve

Ilustrētā Junioriem

Ir

Klubs

Praktiskais Latvietis

Privātā Dzīve

100Labi Padomi

100Labi Padomi Par Veselību

Vakara Romāns